

Winkelmayer József-életútinterjú

Készítette: Kovács László

A beszélgetés időpontja és helyszíne: 2025. október 12., Budapest

Szerkesztett, tömörített, kiegészített, lábjegyzetelt változat.

Kovács László:

Milyen családból származol? Hogyan értek az első zenei hatások?

Winkelmayer József:

Apám jogi doktor volt, a Pénzügyminisztériumban dolgozott, magas beosztásban. A harmincas évek végén igazolnia kellett a minisztériumban, hogy keresztény származású. Bécsbe utazott, ahol a levéltárban kiadták neki a felmenői nemességét igazoló iratot és a családi címet is. Bajorországból származunk. Hans Winkelmayer nevű ősöm az 1570-es években Rudolf császár udvarában volt tanácsos, aki jó szolgálataiért kapott földet és nemességet. Ez az okirat abban is segített, hogy jóval később Nyugat-Németországban állampolgárságot szerezzek. Nagyapám Bécsben végzett műszaki egyetemet, gépészmérnök lett. Az 1880-as években jött Magyarországra, mivel a Fegyver- és Gépgyárban¹ kapott állást. Nagyon magas fizetése volt, évente 1700 forintot kapott. Apám eredetileg felsőipari iskolát végzett, de nem élt vele, mert inkább a pesterzsébeti adóhivatalnál helyezkedett el. Szépen ment felfelé a hivatali létrán, de 1945-ben kirúgták a származása miatt. Hat évig volt munkanélküli. Régi ismerősei jöttek hozzá, ő készítette az adóbevallásaikat. Anyám a Weiss Manfréd Művekben² volt titkárnő. 1951-ben sajnos váratlanul elhunyt, negyvenévesen. Apám ott maradt kettőnkkel, húgom hétéves volt, én pedig kilenc. Volt egy barátja, Sümegi Pista, aki elhívta őt Komlóra, az ottani lakásépítésknél lett rá szükség. Kollégák lettek, 1952 januárjától több éven keresztül dolgoztak ott együtt. Apám szombat esténként jött haza, egy napig volt velünk, majd vasárnap este a kilenc órás vonattal ment is vissza. Hét közben magunkban voltunk, én vezettem a háztartást és neveltem a húgomat. Később apám és barátja az Építésügyi Minisztériumba került, apám onnan ment nyugdíjba. Soha nem voltunk párttagok, apám az én lelkemre is kötötte, hogy ne legyek párttag.

Kovács László:

Édesapád szeretett zenélni?

Winkelmayer József:

Nagyanyám tudott zongorázni. Amikor a nagypapa meghalt, négy gyerekkel maradt utána, harminchárom évesen. Nagyapámnak olyan szerződése volt a Fegyver- és Gépgyárral, hogy nagyanyámnak addig folyósítják az özvegyi nyugdíját, amíg újra férjhez nem megy. Nagyanyám nem ment férjhez, 93 éves korában hunyt el, egy elesés következtében. Nem volt beteg soha!

¹A Fegyver- és Gépgyár Rt. (röviden: FÉG) a hazai nagyüzemi fegyvergyártásban meghatározó szerepet játszó vállalat.

²A Weiss Manfréd Acél- és Fémművek a 20. század első felének kiemelkedő magyar nagyüzeme volt Csepelen.

Polgári nevelést kaptam. Francia fenntartású egyházi iskolába íratlak be, de egy osztály után a Mester utcai polgári iskolába kerültem, mert az egyházi iskolát bezárták. Nagy meglepetés volt nekem a Hőgyes Endre utcai gyönyörű, tiszta francia iskolából bekerülni az olajos padlójú polgáriba, kopaszra nyírt gyerekek közé. Nem is tetszett a dolog, de megszoktam. Hatéves koromban apám beíratott egy magántanárnőhöz, Kien Máriához, akiről akkor még nem tudtuk, hogy Bartók egyik legjobb tanítványa volt. Erre csak sokkal később jöttem rá. Mária néni nagyon nagy szeretettel tanított, nagyon jó volt. A dolog nagyon érdekelt, de a fő érdeklődésem a képzőművészetek kötötték le. Amikor apám hétvégenként hazajött, nem otthoni pihenéssel töltötte az idejét, hanem elvitt minket múzeumba. Az összes létező múzeumot láttuk. Főleg a festészet érdekelt, az iskolában én voltam legjobb rajzoló! Otthon pedig rengeteget olvastam, amit apám könyvtárában találtam. Volt ott Dosztojevszkij,³ H.G. Wells,⁴ E. A. Poe.⁵ Egyiket olvastam a másik után. Az ötvenes évek elején a Magyar Rádióban amerikai bigband-felvételeket adtak. Nagyon tetszettek! Elkezdtem boogie-woogie-t⁶ zongorázni, és ekkoriban a zene mellett elkezdtem festeni is. A lányiskolában működött a zeneiskola. Megtanultam a slágereket hallás után lejátszani. Csak azt játszottam, ami nekem tetszett, ez később is így maradt. Az iskolai játékom alapján majdnem minden héten hívtak bulikba, játszani, ami már csak a lánytársaság miatt is nagyon vonzó volt! Az Üllői úton jártam haza, az ottani tánciskolából szoktam hallani kiszűrődő zenét, olyan dalokat, amiket én is tudtam. Egyszer nem szűrődött ki a zene, akkor benyitottam, hogy mi baj van. Kiderült, hogy beteg a zongorakísérő, és rám is kérdeztek, hogy én tudok-e zongorázni. Ott el kellett játszani egy keringőt, ez volt a *Herkulesfürdői emlék*. Ezután hat hónapon át minden héten egyszer kerestem ott tíz forintot, tizenhárom évesen. Ekkor jöttem rá, hogy ezzel pénzt is lehet keresni. Nyolcadik osztályban a Képzőművészeti Szakgimnáziumba adtam le a jelentkezési lapomat. Sajnos ezt a lapot az általános iskolából nem továbbították a gimnáziumba, és mire észrevettük a hibát, már nem volt lehetőség beiratkozni oda arra a tanévre. Így mentem a Fáy András Gimnáziumba, ahol egy régi vágású igazgató működött, aki hajlandó volt engem felvenni. Sok csinos lány tanult ott, akiket hiába szólítottam meg, átnéztek rajtam, mintha üvegből lennék. Október elején az igazgató beszédet mondott volna egy iskolai ünnepségen, de késett, várni kellett. A csarnokban álló zongorához odaültettek a többiek, hogy addig játsszam boogie-woogie-t. Nem akartam, mert sosem zenéltem addig még ennyi ember előtt. De csak hátba vágta, tessék játszani! A végén vártam, mi lesz, esetleg egy füttykoncert következik... Ehelyett nagy tapsot kaptam, felnéztem és a lányok ott álltak a zongora körül, és rám pislogtak. Aha, erre megy ez az egész! Elkezdtem még többet gyakorolni.

³ Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij (1821–1881) orosz író. Az orosz irodalom és az egész világirodalom egyik legfontosabb alkotója.

⁴ Herbert George Wells (1866–1946) angol író. Főleg a science fiction műfajban írt műveiről ismert.

⁵ Edgar Allan Poe (1809–1849) amerikai romantikus költő, novellista, szerkesztő és kritikus.

⁶ A boogie-woogie blues- és country-alapú zenei stílus, valamint egy szving jellegű tánc neve.

1957 tavaszán az Iparművészeti Múzeumban⁷ egy színházi díszletkiállítást néztünk meg. Egy lánynak akartunk imponálni, ezért egy barátommal beírtam a kiállítási vendégkönyvbe, hogy „Ruszkik, haza!” Amikor vizsgálták az ügyet, én bizony bevallottam – ez már ősszel történt. Abban a percben kirúgtak a középiskolából, örökre. El kellett mennem segédmunkásnak. Nem volt könnyű másik iskolát találni, éveken át sikertelenül próbálkoztam. Az volt a szabály, hogy egy évig kellett dolgozni egy helyen, majd a munkahelyi párttitkártól kérni kellett egy igazolást, és azzal lehetett jelentkezni iskolába. Engem viszont három hónap után mindenhol kirúgtak, mert utánam küldték a káderlapomat. Fiatal voltam, nem voltam begyulladva. Megismerkedtem a munkásosztállyal, voltak rendes emberek és szörnyű alakok is. Leckének nem volt rossz. Az első munkahelyemen hullaszállítóként dolgoztam. A rokonok nekem hozták be a halotti ruhákat. Építkezéstől kezdve téglagyárig összesen vagy tizenöt mindenféle helyen fordultam meg. 1960 őszén végül a József Attila Gimnázium második osztályába iratkozhattam be, ahol Dr. Bednarik Ilona lett az osztályfőnököm. Magyartanár volt, egy városszerte ismert pedagógus. Beiratkozásnál megnézte a bizonyítványomat, amelybe bevezették, hogy az ország összes középiskolájából kitiltottak. Azt mondta, hogy ezt most csukjam be, mondjam azt, hogy elvesztettem, továbbá ő kiállít nekem egy másodlatot és felvesz engem második osztályba. Esti tagozatra kerültem, mellette továbbra is dolgoznom kellett, mert azt ellenőrizték. Utolsó helyem, már az esti tagozatos érettségi előtt, az Operaházban⁸ volt, ahol jelmezeket kellett szállítanom az Opera és az Erkel Színház⁹ között.

Kovács László:

Hogyan kerültél Benkóékhoz?¹⁰

Winkelmayer József:

Egy vasárnap reggel, még dolgoztam, meglátogattam a szomszéd gyerek. A Madách Gimnáziumba járt, és volt egy osztálytársa, aki trombitán egy zenekarban játszott. Az Ipar utca sarkán levő Unicum Likörgyárba¹¹ jönnek játszani, kérte, nézzük meg őket. Aggódtam, mert tizenhat évesen nem fognak beengedni, nem is volt sok kedvem, ráadásul másnap hajnalban dolgozni kellett kelnem. A szomszéd megnyugtatóan, hogy az osztálytársa, Jozepovits Iván majd felírat vendégként. Odamentünk, fel voltunk írva, be is engedtek. A színpadon még játszott a zenekar, végighallgattuk, a végén pedig megismerkedtünk velük. A zongoristát Dávid Tamásnak hívták, később főügyész lett. Megemlítettem neki, hogy a *Tea For Two*-t nem játssza helyesen. Ott állt mellettünk egy magas, szőke srác, akivel addig nem beszéltünk. Megkérdezte tőlem, hogy el tudom-e játszani, mutassam meg. Megmutattam a harmóniákat, amire

⁷ Az Iparművészeti Múzeum 1872-ben alapított országos múzeum, a magyar és nemzetközi, régi és kortárs iparművészet, illetve design első számú gyűjtőintézménye és bemutatóhelye Magyarországon.

⁸ A Magyar Állami Operaház 1884-ben alapított színház, Magyarország egyetlen nagy létszámú társulattal rendelkező, és kimondottan operákra, balettekre szakosodott színháza.

⁹ Az Erkel Színház 1911-ben alapított budapesti színház, Magyarország legnagyobb állandó kőszínháza.

¹⁰ A Benkó Dixieland Band 1957-ben alapított dzsesszegyüttes, nevében foglalt szűkebb műfajában a legrégebbi és legnépszerűbb előadó.

¹¹ Az Unicum Likörgyár 1847-ben alapított, nagymúltú magyar likörgyár, az ötvenes évek végén a Magyar Likőripari Vállalat egyik gyáregysége volt.

megkérdezte, hogy ráérek-e kedden, jöjjenek el a próbájukra. Ez volt Benkó Sanyi,¹² akkor tizenhét évesen. Magas, szikár fiú volt, klarinétozott a zenekarában. Nem találtak maguk közé jó harsonást, mert ezek katonazenészek voltak, akik indulószerűen játszottak mindent. Sanyi több próbálkozás után engem kérdezett meg, hogy nem volna-e kedvem harsonán játszani, az alapokat meg tudom tanulni valamelyik katonazenésztől. Három hónap múlva a harsonás is én voltam a Benkó Zenekarban! Hat évig játszottam velük. Egyre többet gyakoroltam, zongoráztam, harsonáztam és felfedeztem a zenei összefüggéseket. A zene olyan, mint a matematika, tele van összefüggésekkel. Később a konzervatóriumban nem hitték el, hogy magamtól jöttem rá a zenei harmóniák szabályaira.

Benkó Sanyi haláláig a legjobb barátom maradt. Már Nyugat-Németországban éltem, amikor szerveztem nekik a regensburgi jazzklubba egy fellépést, ezt követően húsz évig jártak vissza, évente egyszer. Sanyi egy zseni volt, mindig tele ötletekkel. Például 1963-ban csináltunk egy *Twisteleetlen nebulók* című show-műsort. Játszott benne Adamis Anna,¹³ Sólyom Kati,¹⁴ Kristóf Tibor...¹⁵ Jeleneteket adtunk elő, köztük pedig zenéltünk. Amikor 1963-ban kiléptem, Sanyi elhatározta, hogy vége a slágereknek, ezután csakis dixielandet fognak játszani. Ekkor még a Műszaki Egyetem Zenekara néven játszottunk, vegyes repertoárral.

Kovács László:

A tévében a Ki Mit Tud?-on léptetek fel?

Winkelmayer József:

Igen, ez az első Ki Mit Tud? idején történt, 1962-ben. Vitorláztam is, kitaláltam, hogy a gárdonyi Ponty étteremben játszom majd, így esténként is víz közelben maradhattam. Egyébként Cintula¹⁶ is ott kezdett, egy klubtársam osztálytársa volt. Szerettem volna még tanulni zenét, ezért 1962 őszén Szegedre utaztam felvételizni, a konzervatóriumba. Öt percig tartott a felvételi vizsga, felvettek.

Ugyancsak 1962-ben besoroztak, tűzérnek. Kértem, hogy inkább zenész lehessenek, de nem lehetett. Nem kértem a katonaságból, riasztott az egész, végül nagy nehezen elintéztam, hogy tanulmányaim miatt felmentsenek. Szegeden jól teljesítettem a konzervatóriumban, de a következő évben ismét besoroztak, mivel a felmentés csak egy évre szólt. Ekkor már leérettségiztem, mindenképp találnom kellett egy iskolát, ahová beiratkozva további felmentést kaphatok. Jelentkeztem a jogi karra, de azt mondták, hogy betelt a polgári származásúak számára való létszámkeret. Egy vitorlázó társamat felvették ipari tanulónak a Videoton Gyárba,¹⁷ Székesfehérváron, ő ajánlotta, hogy menjek oda én is. Elutaztam Fehérvárra. Már a

¹² Benkó Sándor (1940–2015) Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas klarinétos, zenekarvezető, fizikus, a Benkó Dixieland Band alapítója és vezetője volt.

¹³ Adamis Anna (1943) Kossuth-díjas magyar dalszövegíró, költő, jogász.

¹⁴ Sólyom Katalin (1940) Jászai Mari- és Aase-díjas magyar színésznő, a Pécsi Nemzeti Színház örökös tagja.

¹⁵ Kristóf Tibor (1942–2009) színművész, szinkronhangja is ismert volt.

¹⁶ Keresztes Tibor „Cintula” (1944–2025) rádiós műsorvezető, lemezlovas, a hazai beatklubélet ismert alakja volt.

¹⁷ 1938-ban alapított székesfehérvári elektronikai vállalat.

portás látta a kapuban, hogy nem voltam munkásszármazású, felesleges lenne velem ott foglalkozni, elküldött. Felszálltam a buszra, vissza Pestre, és utánam felszállt egy másik vitorlázó társam (az egyesületünk ugyanis fehérvári volt), akinek elmondtam a bánatomat. Azt válaszolta helyben, ott a buszon: itt most rögtön szállj le, az Ady Endre utcában van egy felsőfokú mezőgazdasági technikum, oda menj be a tanulmányi osztályra, rögtön fel fognak venni. Nincs jelentkezőjük, de fenn akarják tartani az iskolát. Leszálltam, bementem, majd másnap reggel nyolckor bent ültem az iskolában! Barátom pedig átpártolt a Videotontól, szintén beiratkozott. Náluk laktam Fehérváron. Egyszer azt újságolta, hogy előző szombaton botrány támadt a helyi Táncpalotában, mert külön engedély nélkül felengedtek a színpadra egy énekest. Ez az illető Charlie, azaz Horváth Károly¹⁸ volt, ekkor ismerkedtünk meg. Amikor később megtudtam, hogy a művelődési házból egyik hétvégén kirúgták a tánczenekart, utána hétfőn jelentkeztem náluk azzal, hogy nekem van egy zenekarom. Valójában nem volt, de Pesten másnap, kedden összeszedtem egy együttest, és szerdán már meg is hallgattak minket. Szombattól pedig miénk lett a hely! Hétvégenként két napon is játszottunk ott. Emellett tánciskolában és még egy további művelődési házban is zongoráztam. Havonta 2500–3000 forint is összejött, ami akkor szép keresetnek számított. Hátulütője volt mindennek, hogy Fehérvár kisváros. Ismert lettem, és az iskolában ennek rossz híre támadt, hiszen látták, hogy belőlem nem lesz mezőgazdász. De a tananyag könnyűnek bizonyult, jól teljesítettem. Levizsgáztam teherautó-sofőrnek is. 1965-ben befejeztem az iskolát, de még egy évig éltem, zenéltem Fehérváron. Letettem az OSZK-vizsgát, B kategóriában. Két évig zongoráztam a legjobb pesti eszpresszókban, Déryné, Tavirózsa, Egyetem Presszó... 1967-ben egyszer csak kaptam egy levelet Charlie-tól, hallgassam meg a zenekarukat, segítsék, mert nem mennek a dolgaik. Ott játszott Molnár Gyuri,¹⁹ és Fábri Zoli²⁰ is, mindhárman az artistaiskolából.

Kovács László:

Volt már neve ennek a zenekarnak?

Winkelmayer József:

Ők voltak a Decca²¹ együttes, de akkor még csak próbáltak. Egy balatoni helyre beajánlottam őket, de őszre már Gyuri helyett Kovacsics András²² volt a gitáros. Gyurit elvitte az Omega.²³ Csatlakoztam a zenekarhoz. Én nem feltétlenül alkalmas zenészeket kerestem, hanem a zenészeket tettem alkalmassá arra, hogy azt játsszák, amit szeretnék. Kovacsics Öcsi például tapasztalt gitárosnak számított, de kissé sóltanul játszott.

¹⁸ Horváth Károly „Charlie” (1947) Liszt Ferenc-díjas magyar énekes.

¹⁹ Molnár György „Elefánt” (1949) Kossuth-díjas és Liszt Ferenc-díjas magyar gitáros, zeneszerző, az Olympia és az Omega tagja volt.

²⁰ Fábri Zoltán basszusgitáros, az Olympia együttes tagja volt.

²¹ Decca, később Olympia, 1967–1970 között működő beategyüttes.

²² Kovacsics András „Öcsi” (1941) gitáros, az Omega, az Olympia, a Syconor és az Universal tagja volt.

²³ Az Omega 1962-ben alakult a Budapesti Műszaki Egyetem hallgatóiból. Ők álltak legközelebb a nemzetközi világsztár státuszhoz a magyar zenekarok közül. Négyyszer töltötték meg a Népstadiont, ebből háromszor önállóan. A zenekar tagjait Kossuth- és Liszt Ferenc-díjjal tüntették ki. Az együttes 2021-ben fejezte be működését.

Kovács László:

Hogyan változott meg a nevetek Olympiára?

Winkelmayer József:

Egy idő után beindult a szekér, sok helyen játszottunk, öt filmben is szerepeltünk. 1500 forint volt a hivatalos fellépti díjunk, amit mindig egyenlően osztottam el. 1968-ban egy Magyarországon járt angol zenekar el akarta adni a felszerelését, egy 60 W-os és két 30 W-os Vox erősítő, meg egy basszuserősítő voltak benne. Ötszáz dollárt kértek érte, a turnéjuk utolsó napján lett szállítható. Ezt egy ismerőstől szereztem meg, húszezer forintot kért érte. Meg is vettem, olyan szépen szólt, hogy egyből több néző lett ránk kíváncsi! 1968 végén feloszlott a Liversing²⁴ együttes, jött az ötlet, hogy vegyük be a zenekarba Szendrődi Zsoltot.²⁵ Ők a Hotel Ifjúságban játszottak. Szendrődi mellett Merczel András²⁶ dobos is érkezett. Keszler Pál²⁷ azt tanácsolta nekünk, hogy ne használjuk a Decca nevet, mivel megegyezik egy angol lemezkiadó nevével. Mi írtunk a lemezcégnek, ahonnan ugyancsak tiltó válasz érkezett. Mit tegyünk? Keszler javasolta, hogy legyünk Olympia együttes, mert 1968 az olimpia éve. Kétkedtem abban, hogy a közönség ezt el fogja fogadni, de végül erre változott a nevünk.

Sajnos a Kőbányai Ifjúsági Házbeli klubunkból, ahol játszottunk és próbáltunk is, elküldtek minket, ehelyett egy Petőfi Sándor utcai légópince lett a próbahelyiségünk. Ugyanekkor kaptuk lehetőséget egy belgrádi vendégjátékra. A háttére az volt, hogy Danyi Attila²⁸ megismerkedett Zoránék²⁹ Dorothea nevű unokatestvérével, akibe halálosan szerelmes lett. Kitervelték, hogy Attila zenekara, a Scampolo³⁰ elmegy Belgrádba játszani, de Zorán apjának nem tetszett ez az ötlet, amit közölt az ORI-val³¹ is. Keszler minket javasolt a vendégszereplésre, így kerültünk Belgrádba. Nagy gázsit kaptunk, fejenként 2000 új dinárt havonta, ez akkor kb. tizenkétezer forint volt. A Majestic Hotelben játszottunk, két menetben, először este 10-től 12-ig két órát, majd hajnali 2-től 3-ig még egyet. Végre lett pénzünk, ami soha előtte nem volt így. Saját repertoárunk mellett a ház kívánságára divatos slágereket is eljátszottunk. Három hónapra szóló szerződésünk, ennek végén ezt meghosszabbították további három hónappal. Azt mondták, hogy ilyen jó zenekaruk még nem volt! A belgrádi Várban, a Kalemegdánban laktunk, nagyon szép környezetben. Sajnos rossz vége lett a zenekarnak. Egyszer csak elkezdett izzani a levegő, Szendrődi fűrt engem, miszerint én csak hátráltatom a zenekart. Ez addig ment el, hogy a

²⁴ A Liversing 1964–1968 között működő magyar rhythm and blues zenekar, a maga idejében az egyik legkeményebb zenét játszotta Magyarországon.

²⁵ Szendrődi Zsolt (1943–2014) gitáros, a Liversing, az Olympia, az Unió és a Lottó tagja volt.

²⁶ Merczel András (1943–2008) dobos, a Liversingben, az Olympiában és a Scampoloban játszott.

²⁷ Keszler Pál (1929–1999) színiigazgató, kultúrpolitikus, az Országos Rendező Iroda, később a Fővárosi Operettszínház igazgatója volt.

²⁸ Danyi Attila (1946–2016) basszusgitáros, zenekarvezető, a haza beatmozgalom ismert alakja volt. A hetvenes évektől rendezvényszervezéssel és diszkózással foglalkozott.

²⁹ Szevanovity Zorán (1942) énekes, gitáros, szerző, a Metro beategyüttes frontembere volt, majd szólistaként az egyik legnépszerűbb, Kossuth-díjas és Liszt Ferenc-díjas előadóművész. Öccse, Dusán (1945) Prima Primissima díjas szövegíró, dramaturg, ritmusgitáros, szintén a Metro tagja volt.

³⁰ 1961–1981 között működött beatzenekar, Magyarországon elsőként játszottak rock and roll-t.

³¹ Országos Rendező Iroda (ORI) 1958–1991 között működő állami rendezvényszervező iroda.

zenekar 1969 októberében ajánlott levélben mondott fel nekem azzal, hogy másnapról nem vagyok zenekari tag. Miközben én voltam a zenekarvezető! November 1-jén eljöttünk Belgrádból. Nekem csak a harsonám maradt meg, az összes egyéb cucc a többiekhez került. Az ORI-ba behívtak, ott közölték velem, hogy tovább nem használhatom az Olympia zenekarnevet. Ezt írásban kértem közölni, de ezt végül soha nem tették meg.

Kovács László:

Gondolom, nem adtad fel!

Winkelmayer József:

Ivanov Péter³² gitáros jelentkezett nálam ekkor, hogy csináljunk együtt egy új zenekart. Összeszedtünk egy csapatot, de két hónapnyi próbálás után a többiek feladták, nem vállalták a zenei elképzeléseimet. Chicago³³ meg Blood Sweat and Tears³⁴ ihlette dzsesszrock zenét szerettem volna játszani. Ekkoriban került elő a fiatal Jakab Gyuri,³⁵ egy kiváló zongorista és szerző. Mellette újabb társakat verbuváltam, és végül 1970 tavaszán indult el a Winkelmayer Brass.³⁶ Először Siófokon játszottunk, a Matróz Étterem kerthelyiségében. Hatalmas sikerünk lett! Úgy éreztem, hogy a Földtől tíz centi magasan járok, amikor végre összeállt egy-egy szám. Úgy érzem, szervező-zenekarvezetőnek lettem igazából alkalmas. Egy német zenei ügynökség vezetője, Helmut Gresser meghallgatott minket, és szeretett volna szerződtetni, de az Interkoncert³⁷ letagadott minket, mondván, elfoglaltak vagyunk. Ezt még két évig csinálták velünk... 1971 őszén az ORI-ban összefutottam Merza Marci³⁸ barátommal és Jegenyével,³⁹ akik a Kék Csillagban⁴⁰ játszottak. Ők tudtak egy helyet Aschaffenburgban, ahol már kétszer játszottak és ahol éppen üresedés volt. Megadták a címet. Rögtön írtam is oda, és három nap múlva érkezett rá válasz. 12000 német márkás díjért mehettünk volna, 1972 januárjától. De ezt is az Interkoncerten keresztül kellett intézni, ahol elszabotálták a kiközvetítésünket. Elkezdtem a nyakukra járni, megesett, hogy egész nap náluk időztem. Éreztem, hogy a brancsbelieknek, a jó kapcsolatokkal bírónak jutnak csak külföldi helyek, a kívülállóknak, amilyen én is voltam, pedig nem. Végül Hollandiába sikerült egy szerződést kapni, 1972 januártól, de csak három személyre. Hárman utaztunk, Szekeres Gábor,⁴¹ a dobos, Csécei József,⁴² a gitáros, meg én. Emlékszem, fejenként 2700 forintba került a repülőjegyünk! Hollandiai helyünk egy nagyon kicsi lokál lett volna, Amszterdamban. Ott meghallgatott minket a tulajdonos, és sajnos

³² Ivanov Péter gitáros, a Nivram és a Winkelmayer Brass együttesek tagja volt.

³³ 1967-ben alapított, a mai napig (2025) működő amerikai rockegyüttes.

³⁴ Blood Sweat and Tears, 1967-ben alapított, a mai napig (2025) működő amerikai dzsesszrock-együttes.

³⁵ Jakab György (1950–1996) magyar zenész, zeneszerző, dalszövegíró, énekes, a Kis Rákfogó, a Winkelmayer Brass és a Neoton billentyűse volt.

³⁶ 1969 é 1975 között működő magyar dzsesszrock-együttes.

³⁷ Nemzetközi Koncert Igazgatóság, zenés produkciók exportjával és importjával monopolhelyzetben foglalkozó ügynökség a Kádár-rendszerben.

³⁸ Merza Marcell gitáros, a Kék Csillag együttes tagja volt

³⁹ Szakály László „Jegenye” (1944) billentyűs, a Kék Csillag együttes tagja volt.

⁴⁰ 1961–1977 között működő magyar beategyüttes.

⁴¹ Szekeres Gábor (1946) dobos, az Atlasz, a Winkelmayer Brass, a Moby Dick és a Láva tagja volt.

⁴² Csécei József (1945) gitáros, fuvolás, szaxofonos, a Pannóniában, a Winkelmayer Brass-ban és a Hunnia Quartettben játszott.

elutasított, mindenféle kifogás alapján. A lokál egyébként kevéssel később leégett! A nyomorúságos szállásunkról el kellett jönnünk, és a nagyon kevés holland költőpénzünk is elfogyott ekkorra. Egy szép este az amszterdami pályaudvar előtt ültünk, reményt veszítve, se szállásunk, se pénzünk, se munkánk nem lévén. Innen kellett visszakapaszkodnunk! És megtörtént a csoda. Egy ember megszólított minket a pályaudvaron, aki olcsó szállást tudott adni. Felkerestük a hollandiai közvetítő ügynököt, akinél fel tudtam venni a kapcsolatot Helmut Gresserrel, aki február 1-től szerzett nekünk helyet, Nijmegenben. A pénz is megoldódott. Volt ugyanis ötszáz dollárom Bécsben letétbe helyezve, amit apám hagyott ott, amikor korábban visszatért amerikai rokonlátogatásából. Ezt az összeget pár napon belül sikerült Hollandiába átutaltatni, ahol már hozzáférhettem! További három zenekari tagunkat, vagyis Beke Zoltánt,⁴³ a basszusgitárost, Czakó Endrét,⁴⁴ a trombitást és Zséli Józsefet,⁴⁵ a szaxofonost szintén kiengedték. Értük feleségem, Ágnes járt közbe az Interkoncertnél, ahol végül elfogadták az általam kijárt új szerződést is. Nijmegenben egy hét után már meg is hosszabbították a szerződésünket, további három hónapra. Gresser ügynöke pedig április 1-től egy németországi szerződést kínált. Ez egy nagy lehetőség volt, mert arra számítottam, hogy Németországban több helyen is tudunk majd egymás után dolgozni, hiszen sokkal nagyobb ország, mint Hollandia. Lippstadtban kezdtünk, majd Hannoverbe kerültünk, végül Hamburg, Lübeck és Nyugat-Berlin következtek. Nyugat-Berlinben a Hilton Szálló tetőszínpadán zenéltünk! Később Svédországban volt a legjobb dolgunk, luxusszínvonalú helyen játszhattunk, magas fizetésekkel.

1975. április 1-jén megcsúsztam az utánfutós Volvómmal, árokba estem, a teljes zenekari felszereléssel. Semmi bajom nem esett, de mivel a kocsim vámrendszámos volt, ezért nem érte meg javítani. Ha megjavítom, akkor el kell utaznom vele az országból, vagy behozatali vámot fizetek a roncs után. A javítás minden pénzemet elvitte. Ekkor lett elegem az egészből, a sok hercehurcából, a zenekarosdiból is. Harminchárom éves voltam akkor. Feleségemmel egy ideig tanakodtunk, mit tegyünk, végül a nyugat-németországi letelepedés mellett döntöttünk. Származásom alapján szerencsére gyorsan megkaptam a német állampolgárságot.

Kovács László:

Mivel foglalkoztál ezután?

Winkelmayer József:

Regensburg mellett éltünk, az első évben még nem volt rendszeres munkám. A munkanélküli segély mellett tilos volt feketén dolgozni, de azért elvállaltam néha alkalmi fellépéseket, tánczenei együttesekben. Feleségem elment takarítani. 1976-ban találtam egy állandó

⁴³ Beke Zoltán (1945) basszusgitáros, az Atlantis, a Pannónia, a Winkelmayer Brass és a Hunnia Quartett tagja volt.

⁴⁴ Czakó Endre (1941) trombitás, a Mosonyi Dixieland Band-ben, a Pepsi Együttesben és a Winkelmayer Brass-ban játszott.

⁴⁵ Zséli József (1947–2023) szaxofonos, klarinétos, fuvolás, a Winkelmayer Brass, a Wastaps, az Európa, az Astor és az R-Go tagja volt.

zenetanári munkát egy közeli zeneiskolában. Ott feketén fizettek, amikor pedig emelést kértem, megfenyegettek, hogy fel fognak jelenteni, mert feketén dolgoztam náluk. Erre azonnal felmondtam, a tanulóimtól elbúcsúztam és elhatároztam, hogy nyitok egy saját zeneiskolát. A másik iskola tanulói között elterjedt ennek a híre, az összes ottani tanítványom átjött hozzám! Voltak vagy negyvenen. A közeli hangszerüzletekkel megállapodtam, hogy jutalékért küldök hozzájuk vevőket, ez jól működött. Az iskolám részére egy nagy helyiséget találtam, amely akkor építés alatt állt. Egy év után a tulajdonosok befejezték az építkezést, tőlem pedig háromszoros bért kértek. Ezt már nem tudtam kifizetni. Egy önálló házat béreltem ki, ahol tizenöt éven át működtettem még az iskolát. Ott a tulajdonos mondott fel, családi okok miatt. Lakástakarék-pénztári megtakarításaimból vettem egy telket, ahol felépítettem a házunkat, ennek a pincéjében rendeztem be az új tantermeket.

Kovács László:

Mindig voltak tanáraid?

Winkelmayer József:

Nem mindig. Általában magánúton is foglalkoztak tanulókkal a szabadidejükben. Amikor kiderült, hogy adott esetben többet keresnek, mint én, akkor arra jutottam, hogy ezt nem szívesen csinálom így tovább. Egyedül tanítottam többnyire. Harmincnégy évig foglalkoztam a tanítással. Közben szép lassan megöregedtem.

Kovács László:

Mit lehet tudnunk a családról?

Winkelmayer József:

Feleségemet 1967-ben ismertem meg, tizenkilenc éves volt. Ő Ágnes, azóta is együtt vagyunk! Egy fiunk és egy lányunk született. József fiam is zenész lett, de ő sajnos 2003 augusztusában, huszonöt évesen elhunyt autóbalesetben. Egy részeg sofőr elgázolta. Andrea lányom nem foglalkozik zenével, egy unokánk van tőle.

Visszatekintve, rengetegszer kellett nehéz döntéseket meghoznom, ahol nem tévedhettem. Kalandos, hosszú életem volt, de nagyon-nagyon élveztem!